

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/68/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118291066
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:6118291066.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina pred sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v spore žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 24/3911, Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpený ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o. so sídlom Závodská cesta 24/3911, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 884,40 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 884,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 884,40 eur od 25.5.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Žalobcovi proti žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu 100 % .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenou súdu 20.6.2018 domáhal proti žalovanému rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 884,40 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 25.5.2018 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že dňa 25.1.2018 došlo v Žiline k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle zn. Škoda Fabia, ev. č. H ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bol poškodený Rudolf Y. a k vzniku spôsobenej škody došlo prevádzkou motorového vozidla Man ev. č. H v danom čase povinne zmluvne poisteným u žalovaného, poisťovňa udalosť bola evidovaná pod č. 1880102288. Poškodený nechal vykonať opravu uvedeného motorového vozidla, na ktorú bezprostredne nadväzovalo uzavretie zmluvy o nájme dopravného prostriedku č. 12/2018 zo dňa 25.1.2018, na základe ktorej prenajal žalobca poškodenému náhradné motorové vozidlo zn. Hyundai i20 ev. č. H Po ukončení doby trvania nájmu náhradného vozidla žalobca vystavil poškodenému faktúru č. 2018030 zo dňa 5.3.2018, splatnú dňa 12.3.2018 na sumu 1.590 eur s DPH (zahnutý aj jednorazový poplatok za pristavenie, prevzatie a čistenie náhradného vozidla vo výške 30 eur) a to za obdobie od 25.1.2018 do 5.3.2018, t.j. 40 dní, pričom výška denného nájomného predstavovala 39 eur s DPH. Zároveň dňa 5.3.2018 poškodený postúpil svoju pohľadávku voči žalovanému spočívajúcu v nároku na poistné plnenie vyplývajúce z poistnej udalosti zo dňa 25.1.2018 z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla vo výške 1.590 eur spolu s jej príslušenstvom a právami s ňou spojenými na žalobcu. Žalobca si listom zo dňa 13.3.2018 uplatnil náhradu škody z postúpenej pohľadávky u žalovaného, pričom z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 9.5.2018 žalovaný uviedol, že došlo ku skončeniu prešetrovania a následnému vybaveniu poistnej udalosti a dňa 11.5.2018 žalovaný poskytol žalobcovi poistné plnenie za prenájom náhradného motorového vozidla vo výške 705,60 eur s DPH. Krátenie poistného plnenia bolo dôvodené vlastným určením doby prenájmu náhradného vozidla v rozsahu len 21 dní a vlastným určením ceny prenájmu - denného nájmu sumou 33,60 eur, žalovaný krátil poistné plnenie o poplatok za pristavenie, prevzatie a čistenie vozidla, a to aj napriek tomu, že skutočnou škodou sú všetky účelne

vynaložené náklady. Náklady vo výške 1.590 eur boli poškodeným vynaložené nutne a účelne, keďže bol po uvedení do užívania poškodeného motorového vozidla a cieľom náhrady škody je právo poškodeného na vrátenie vynaložených nákladov súvisiacich so spôsobenou škodou a nie je možné prenášať povinnosť úhrady nákladov na poškodeného, ak si ich sám nespôsobil. Žalobca uplatnený nárok vo výške 884,40 eur špecifikoval ako rozdiel sumy vo výške 1.590 eur uvedenej na faktúre č. 2018030 za prenájom náhradného motorového vozidla a poskytnutého poistného plnenia vo výške 705,60 eur s DPH.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení (č.l. 34) nárok žalobcu neuznal, považuje ho za nedôvodný. Potvrdil, že dňa 5.12.2017 uzavrel žalovaný s Polčin Transport, s.r.o. poistnú zmluvu o PZP vozidla I. U. XXX ev. č. H Dňa 26.1.2018 bola nahlásená žalovanému škodová udalosť, ku ktorej došlo dňa 25.1.2018 tak, že vodič C. B. pri brzdení nesprávne odhadol vzdialenosť od vozidla pred ním idúceho a bola spôsobená škoda na motorovom vozidle zn. Škoda Fabia, ev. č. H poškodeného M. Y.. Poškodený si voči žalovanému uplatnil právo na náhradu škody za opravu poškodeného motorového vozidla a žalovaný nárok poškodeného v celom rozsahu vysporiadal a dňa 2.3.2018 vyplatil poistné plnenie vo výške 3.908,24 eur na účet opravcu (čl.43-46). Poškodený si z predmetnej poistnej udalosti uplatnil aj právo na náhradu škody spočívajúcej v náhrade nákladov vynaložených za prenájom motorového vozidla v sume 1.590 eur a časť uvedeného nároku tvorí predmet tohto sporu. Pri likvidácii nároku poškodeného sa riadil kritériom nutnosti a účelnosti z pohľadu nevyhnutnej dĺžky prenájmu ako aj ceny za prenájom obdobného motorového vozidla. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 3MCdo/3/2015 zo dňa 28.06.2016, kedy v prípade zaobstarania náhradného vozidla výška tejto náhrady nie je totiž daná čiastkou skutočne vyplatenou v akejkoľvek výške, ale vo výške čiastky účelne vynaloženej. Tiež v zmysle R 7/1992 skutočnú škodu spočívajúcu v nákladoch na prenájom vozidla, je zodpovedný subjekt povinný nahradiť len v rozsahu, v akom náklady boli vynaložené nutne a účelne na najom náhradného vozidla, ktoré zodpovedá vozidlu zadržavanému. Žalovaný výšku nájmu na základe prieskumu trhu s ohľadom na typ vozidla v lokalite Žilina považoval za dôvodnú vo výške 33,60 eur/za deň a priznal dĺžku prenájmu náhradného vozidla v trvaní 21 dní tj. od 25.1.2018 do 14.2.2018 len za dobu nevyhnutne potrebnú na opravu poškodeného vozidla. Zahrnutý poplatok za pristavenie, prevzatie a čistenie náhradného vozidla vo výške 30 eur žalovaný považuje za bežnú prevádzku, ktorú by si poškodený musel vykonávať vo vlastnej réžii a nejde o nutný dôsledok danej poistnej udalosti, nevzniká preto žalobcovi nárok na náhradu tejto sumy. Žalovaný si splnil svoju povinnosť a poskytol poškodenému plnenie vo výške 705,60 eur a listom zo dňa 9.5.2018 vysvetlil dôvody, pre ktoré nebolo možné poskytnúť plnenie vo výške 1.590 eur.

3. Okresný súd Žilina rozhodnutím č.k. 17C/68/2018-142 zo dňa 13.5.2019 (v poradí prvým) žalobu zamietol pre nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v spore. Krajský súd v Žiline uznesením 7Co/211/2019-205 zo dňa 15.1.2020 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd síce vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, avšak ním prijatý právny záver o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v spore, nepovažoval za správny. V preskúmvanej veci nepochybne došlo k zániku záväzku započítaním na podklade dohody uzatvorenej medzi žalobcom a poškodenou 5.3.2018 v Zmluve o postúpení pohľadávky. V ďalšom konaní prvoinštančný súd zameria dokazovanie na ustálenie výšky žalobcom uplatňovaného nároku a o veci opätovne rozhodne.

4. Súd v ďalšom konaní vec opätovne prejednal a vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu žalobcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi produkovanými stranami sporu a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

5. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu zotrval na svojej skutkovej a právnej argumentácii v zmysle písomných podaní. V danom prípade boli naplnené základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. Spornou je v danom prípade výška nutne a účelne vynaložených nákladov poškodeným na prenájom náhradného motorového vozidla s poukazom na dobu prenájmu, výšku denného nájomného a náklady na pristavenie, čistenie a prevzatie náhradného vozidla. Žalovaný priznal najom len za obdobie 21 dní, t.j. od 25.1. do 14.2.2018 a z potvrdenia o odovzdaní a prevzatí vozidla nesporne vyplýva, že vozidlo poškodeného bolo v autoservise od 25.1. do 5.3.2018. Za opodstatnenú dobu prenájmu náhradného vozidla treba považovať dobu do vybavenia poistnej udalosti v rozsahu náhrady nákladov za opravu poškodeného vozidla, pričom táto poistná udalosť je v zmysle § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z. z. o PZP vybavená skončením šetrenia, oznámením výšky poistného plnenia

poškodenému a poskytnutím plnenia v zákonom stanovenej lehote. V prípade opravy poškodeného vozidla je jedným z pojmových znakov odplatnosť tohto záväzkového vzťahu. Oprava vozidla je ukončená až poskytnutím plnenia druhej zmluvnej strany. Pre posudzovanie žalobcom uplatneného nároku je potrebné vziať do úvahy reálnu dobu, po ktorú bol poškodený v dôsledku protiprávneho konania klienta žalovaného vylúčený z užívania svojho vozidla. K výške nájomného žalobca uviedol, že cenníky bežných autopožičovní sa odvíjajú od počtu dní prenájmu, žalobca si fakturuje skutočnú dobu prenájmu tak, že cena za každý deň je rovnaká ako za prvý deň nájmu, nakoľko ani poškodený ani požičovňa nevedia vopred odhadnúť dĺžku opravy. Žalovaný týmto postupom pri likvidácii účelovo znižuje výšku dní priznaného plnenia. Poškodený nemá nijakú právnu povinnosť, na základe ktorej by mal po dopravnej nehode hľadať najlacnejšiu požičovňu alebo podrobne skúmať a porovnávať iné poisťné podmienky, ktorými sa riadi požičiavanie automobilov u jednotlivých poisťovní. Náhrada nákladov spojených s nájmom motorového vozidla, ako aj náklady v súvislosti s pristavením, vyzdvihnutím a čistením motorového vozidla sú súčasťou skutočnej škody, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou ako škodovou udalosťou. Keby nedošlo k porušeniu pravidiel cestnej premávky, nedošlo by k nehode, a teda by nebolo nutné prenajať náhradné vozidlo a vynaložiť náklady za prenájom náhradného vozidla vrátane predmetného poplatku. Vo vzťahu k uplatnenému úroku z omeškania uviedol, že žalovaný vo vzťahu k žalobcovi dostal sa do omeškania, t.j. 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poškodenému poisťné plnenie. Žalovaný ukončil šetrenie škodovej udalosti dňa 9.5.2018, nárok žalobcu bol preto splatný 24.5.2018 a od 25.5.2018 sa žalovaný dostal do omeškania.

6. Žalovaný má zato, že prenajaté motorové vozidlo nebolo účelne prenajaté do obdobia 5.3.2018, maximálne tak, ako sa vyjadril už TODOS, ktorý aj vo svojom doklade uviedol, že dátum dodania služby je 28.2.2018. Žalovaný postupoval pri dĺžke prenájmu vlastne z nevyhnutnej doby na opravu poškodeného motorového vozidla, čo bolo aj potvrdené opravcom a žalovaný tak ustálil dobu prenájmu na 21 dní. K výške nájomného žalovaný robil prieskum a tak stanovil výšku ceny za prenájom motorového vozidla a poisťné plnenie v tomto rozsahu vyplatil. Krycí list bol vydaný 2.3. v poobedňajších hodinách, nebol dôvod si minimálne v ten deň prevziať motorové vozidlo a bola by tu možno na mieste aj otázka, ak by sa motorové vozidlo opravovalo a čakalo na súčiastku 2, 3, 4, 5 mesiacov, bolo by účelné a hospodárne prenajímať motorové vozidlo na takúto dlhú dobu. Nesúhlasil so žalovanými úrokmi z omeškania a poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo 145/2017 a v intenciách tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu plnili, kedy šetrenie začali, žalobcovi oznámili dôvod neplnenia celej požadovanej sumy.

7. Skutkové tvrdenia žalobcu, že dňa 25.1.2018 došlo ku škodovej udalosti na motorovom vozidle ev. č. H, ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bol poškodený M. Y. a k vzniku spôsobenej škody došlo prevádzkou motorového vozidla Man ev. č. H povinne zmluvne poisteným u žalovaného a škodová udalosť bola evidovaná pod č. 1880102288 považoval súd medzi stranami za nesporné a z nich v danej veci vychádzal. Sporná zostala otázka výšky a doby nájmu.

8. Zmluvou o postúpení pohľadávky, ktorú dňa 5.3.2018 (č.l. 8) uzavrel žalobca ako postupník a poškodený ako postupca, v ktorej poškodený deklaroval, že má peňažnú pohľadávku voči žalovanému ako poisťovní a likvidačnému zástupcovi, ktorý rieši škodu spôsobenú vozidlom Man ev. č. H (poznámka súdu správne má byť H vo výške 1.590 eur vrátane DPH z titulu jeho nároku voči poisťovní a ide o nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov na nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 25.1.2018 na vozidle Škoda Fabia ev. č.: H Poškodený ako postupca súčasne postupuje s postúpenou pohľadávkou žalobcovi všetko príslušenstvo a všetky práva súvisiace s touto pohľadávkou a zároveň sa zmluvné strany dohodli, že o postúpení pohľadávky bude žalovaného informovať poškodený, a to tak, že žalobca v jeho mene doručí oznámenie poškodeného o postúpení pohľadávky žalovanému čl. 3. Podľa bodu 4. zmluvnej strany sa dohodli, že postúpenie pohľadávky uvedenej v bode 1/ je odplatné, pričom odplata za postúpenie pohľadávky je vo výške 1.590 eur, ktorá zodpovedá faktúre č. 2018030 vystavenej žalobcom ako prenajímateľom postupcovi ako nájomcovi náhradného motorového vozidla Hyundai i20 ev. č. H Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné nároky (na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradného vozidlo) sa podpisom tejto zmluvy započítajú, pričom žalobca si bude pohľadávku podľa bodu 1/ vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet.

9. Listom zo dňa 5.3.2018 postupca oznámil postúpenie pohľadávky a uplatnil nárok na poisťné plnenie (náhradu škody) vyplývajúce z poisťnej udalosti zo dňa 25.1.2018 z titulu náhrady účelne vynaložených

nákladov na prenájom náhradného vozidla vo výške 1.590 eur a žiadal túto zaplatiť na bankový účet spoločnosti žalobcu (č.l. 10).

10. Žalobca ako prenajímateľ uzavrel s poškodeným nájomnú zmluvu č. 12/2018 zo dňa 25.1.2018, ktorej predmetom bol nájom osobného automobilu Hyundai i20 ev. č. H a nájom bol dohodnutý na dobu od 25.1.2018 do 5.3.2018 vo výške zmluvného nájomného 39 eur spolu s poplatkom za pristavenie a prevzatie vozidla 30 eur (č.l. 5).

11. Podľa protokolu o prenájme náhradného vozidla č. 12/2018 bolo osobné motorové vozidlo Hyundai i20 ev. č. H prevzaté poškodeným dňa 25.1.2018 a odovzdané dňa 5.3.2018, a zároveň v tomto protokole bol identifikovaný i držiteľ poškodeného motorového vozidla, poškodenie v zadnej časti a deň vzniku škody 25.1.2018. Zároveň v protokole je uvedené, že prenájom náhradného vozidla bude hrazený z povinného zmluvného poistenia vinníka a zároveň je uvedené meno vodiča, ktorý nehodu zavinil, a to vozidlom Man ev. č. H (č.l. 6).

12. Faktúrou č. 2018030 zo dňa 5.3.2018 dodávateľ - žalobca vyúčtoval poškodenému (M. Y.) prenájom náhradného vozidla podľa zmluvy o nájme č. 12/2018 na sumu 1.590 eur so splatnosťou 12.3.2018 a to za 40 dní v cene 39 eur/deň sumu 1.460 eur a poplatok za pristavenie a prevzatie v sume 30 eur (č.l. 7).

13. Poškodený v písomnom prehlásení z 5.3.2018 uviedol, že z dôvodu poistnej udalosti - dopravnej nehody zo dňa 25.1.2018 mal motorové vozidlo v autoservise až do vystavenia krycieho listu poisťovňou a po dobu prenájmu nemal k dispozícii iné vhodné vozidlo, prenájom náhradného vozidla bol pre neho nevyhnutný (čl.9). Z potvrdenia Todos Žilina s.r.o. „o odovzdaní a prevzatí motorového vozidla z autoservisu“ vyplýva, že poškodené vozidlo Škoda Fabia, ev. č.: H držiteľa M. Y. bolo prevzaté do autoservisu dňa 25.1.2018 za účelom opravy a vydané držiteľovi dňa 5.3.2018 (č.l. 11). Žalovaný krycí list za opravu vozidla BY908BD vo výške 3.908,24 eur k poistnej udalosti zo dňa 25.1.2018 zaslal autoservisu Todos Žilina s.r.o. e-mailom dňa 2.3.2018 (piatok) o 14,38 hod. (čl. 120-121).

14. Žalobca listom zo dňa 13.3.2018 uplatnil nárok na náhradu škody z postúpenej pohľadávky v celkovej sume 1.590 eur a žiadal uhradiť na účet žalobcu. Z oznámenia žalovaného zo dňa 9.5.2018 vyplýva, že ukončil šetrenie poistnej zmluvy a z poistného na náhradu škody za prenájom náhradného vozidla uhradí sumu 705,60 eur pri stanovení doby nevyhnutnej na opravu poškodeného motorového vozidla 21 dní nájmu a výšky denných nákladov za prenájom náhradného vozidla na základe prieskumu trhu 28 eur bez DPH. Z potvrdenia Tatra banky súd vzal za zistené, že dňa 11.5.2018 bola prijatá platba v sume 705,60 eur platiteľa žalovaný (č.l. 13-14).

15. Podľa listiny „Aktuálny cenník Náhradné vozidlo, s. r. o. bola cena za vozidlo zn. Hyundai i20 v sume 39 eur vrátane DPH a jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie vozidla v sume 30 eur vrátane DPH (č.l.55) a prenájom vozidiel spol. MK Car s.r.o., predstavoval u Hyundai i30 cenu 39 - 27 eur/ 1 deň, Škoda Fabia cena nájmu vozidla 34 - 24 eur, MIBA Car (irent.sk/auta) 110 - 90 eur/1 deň a cena podľa počtu dní, mesačne 1.500 eur (č.l. 56,59).

16. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 381/2001 Z. z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a/ škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b/ škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c/ účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,

d/ ušlého zisku.

17. Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z. z., poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

19. Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

20. Podľa § 442 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

21. Podľa § 443 Občianskeho zákonníka, pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

22. V danej veci uplatneného nároku žalobcu voči žalovanému ide o nárok vyplývajúci z práva poškodeného podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení uplatniť nárok na náhradu škody vzniknutej mu v príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla priamo proti poisťovateľovi, ktorý nárok na žalobcu prešiel z poškodeného postúpením pohľadávky, ktorú uzatvoril poškodený so žalobcom dňa 205.3.2018.7 z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 25.1.2018 a to vo výške 1.590 eur. Uplatnený nárok žalobcu vo výške 884,40 eur spočíva v rozdieli sumy vo výške 1.590 eur uvedenej vo faktúre 2018030 za prenájom náhradného vozidla podľa zmluvy o nájme a z poskytnutého poistného plnenia žalovaným vo výške 705,60 eur. Poškodený úhradu nájomného považoval za škodu, na zaplatenie ktorej mu vznikol nárok z povinného zmluvného poistenia voči žalovanému v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zák. č. 381/2001 Z. z. a ktorú si mohol voči žalovanému ako poisťovateľovi uplatniť priamo.

23. Súd vychádzajúc zo skutkového vymedzenia žaloby ustálil, že v danom prípade zodpovednosť za škodu treba posudzovať v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda ako zodpovednosť prevádzateľa (prevádzkovateľa) osobného motorového vozidla Man ev. č. H. ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda poškodenému. Ide o zodpovednosť objektívnu, teda na vznik tejto zodpovednosti sa nevyžaduje zavinené konanie. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu je tak spôsobená škoda, príčinná súvislosť medzi osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla a spôsobenou škodou. Škodou sa vo všeobecnosti rozumie ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného.

24. Základom pre splnenie povinnosti poisťovateľa plniť je tá okolnosť, že poistený vodič zodpovedá poškodenému za škodu podľa príslušných právnych predpisov (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka). V tomto zmysle má poistný právny vzťah výrazne akcesorický charakter, nakoľko závisí od existencie primárneho zodpovednostného vzťahu medzi poisteným škodcom a poškodeným. Záväzok poisťovateľa nahraďiť škodu poškodenému nie je záväzkom voči nemu, ale voči poistenému. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov podľa § 427 Občianskeho zákonníka je prípad osobitnej zodpovednosti za škodu z toho dôvodu, že k jej podmienkam nepatrí porušenie právnej povinnosti (protiprávnosť) ani zavinenie (hoci prezumované), avšak existencia jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti musí byť v každom konkrétnom prípade skúmaná a pre priznanie zodpovednosti preukázaná, a to existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Hmotnoprávny vzťah medzi účastníkmi je ovplyvnený existenciou poistného vzťahu vodiča (aj ako prevádzkovateľa) motorového vozidla ohľadne zodpovednosti za škodu a žalovaného.

25. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Skutočnou škodou je ujma, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Skutočná škoda sa vyjadruje v porovnávaní majetkového stavu poškodeného pred vznikom škody a po poškodení. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom, ktorý bolo možné očakávať so zreteľom na pravidelný beh veci, ktorý ale nenastal v dôsledku škodnej udalosti. Existenciu príčinnej súvislosti medzi osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla a vznikom škody je nutné v každom konkrétnom prípade bez pochyby preukázať, teda nemožno ju len predpokladať. Ide o vzťah príčiny osobitnej povahy prevádzky motorového vozidla a následku (vzniku škody).

26. Podľa § 151 ods. 1 a 2 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

27. Žalovaný namietal dobu nájmu (40 dní) a nepreukázanie nutnosti a účelnosti nákladov na nájom vozidla a za nevyhnutnú dobu opravy poškodeného motorového vozidla v zmysle zákazkového listu považoval 21 dní a za účelné a nevyhnutné náklady na prenájom náhradného vozidla považoval a výšky denných nákladov za prenájom náhradného vozidla na základe prieskumu trhu 28 eur bez DPH (33,60 eur s DPH). Podľa argumentácie žalovaného nie je možné považovať za účelné a nevyhnutné náklady na prenájom náhradného vozidla náklady, ak autoservis má veľký počet objednávok nedostatočne personálne zabezpečenie, slabú technickú vybavenosť. Žalovaný uhradil dobu, kedy bolo vozidlo opravované a to v zmysle zákazkového listu počet dní opravy 21 dní.

28. Pre posúdenie nutnosti a účelnosti doby nájmu v dĺžke 40 dní bolo podstatné, že v dôsledku škodovej udalosti poisťencom žalovaného nemohol poškodený používať svoje motorové vozidlo a na dobu jeho opravy si musel zapožičať náhradné vozidlo, čo bolo v konaní preukázané. Žalobca preukázal listinnými dôkazmi, že v priamej príčinnej súvislosti s predmetnou poisťovňou poškodený užíval prenajaté motorové vozidlo v období od 25.1.2018 do 5.3.2018 tj. 40 dní, po túto dobu bolo jeho poškodené vozidlo z dôvodu jeho opravy v servise spoločnosti Todos Žilina s.r.o. a táto skutočnosť nepochybne vyplýva z potvrdenia „o odovzdaní a prevzatí motorového vozidla z autoservisu“ dňa 5.3.2018 (č.l. 11). Za uvedené časové obdobie prenajímateľ vystavil faktúru na sumu 1.590 eur z titulu dojednaného nájomného vrátane poplatku za pristavenie motorového vozidla a poškodený tak bol nútený riešiť svoju situáciu zabezpečením náhradného vozidla tak, ako v čestnom prehlásení uviedol. Z predložených listinných dôkazov zo strany žalobcu vyplýva, že celková doba nájmu v dĺžke 40 dní zodpovedá dobe nájmu podľa zmluvy o nájme, tiež protokolu o prenájme náhradného vozidla, ako i vyúčtovanej faktúry č. 2018039. V danej veci je nepochybné, že poškodený sa dostal do situácie, keď bol nútený si prenajať náhradné motorové vozidlo za jeho poškodené vozidlo v dôsledku poisťovej udalosti zavinenej škodcom, t.j. poisťencom žalovaného, a teda tento stav nebol výsledkom jeho dobrovoľného rozhodnutia. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by poškodený akýmkoľvek spôsobom mal možnosť dobu opravy svojho poškodeného vozidla ovplyvniť (krycí list doručený autoservisu v piatok o 14,38 hod) a preto sa nemôže jednať o okolnosť, ktorá by prípadne vylučovala nutnosť a účelnosť nákladov vynaložených na zabezpečenie náhradného motorového vozidla.

29. Čo sa týka námietky žalovaného, že poisťné plnenie znížil na sumu 33,60 eur (s DPH), ktorá má predstavovať výšku denných nákladov za prenájom náhradného vozidla na základe prieskumu trhu, dôvodnosť tejto námietky v konaní nepreukázal. Nepostačuje iba samotné namietanie bez relevantného skutkového či právneho odôvodnenia takéhoto postupu a jeho preukázania. Pokiaľ žalovaný vzniesol takúto procesnú obranu, tak bolo jeho dôkaznou povinnosťou spoľahlivo tieto tvrdenia preukázať, čo však neučinil. Žalovaný nespochybnil, že poškodený v príčinnej súvislosti s predmetnou poisťovňou užíval prenajaté motorové vozidlo, namietal dôvodnosť výšky a bolo jeho procesnou povinnosťou okrem popretia skutkových tvrdení produkovať aj vlastné tvrdenia a ich preukázať. Žalobca v konaní preukázal nájomnou zmluvou, ako aj cenníkmi autopožičovní v žilinskom regióne (zohľadňujúc konkrétne miesto a čas) výšku nájomného za používanie porovnateľného typu s poškodeným vozidlom ako i náhradného typu vozidla, ktorých cena denného nájomného bola od 27 eur do 110 eur/deň. Žalobca tak v konaní preukázal ujmu, ktorá spočívala v tom, že poškodený vynaložil náklady za požičanie motorového vozidla vo výške 1.590 eur, k zapožičaniu ktorého bol poškodený donútený práve vzniknutou poisťovňou udalosťou, ktorú nespôsobil a uplatňovaná náhrada nákladov za používanie náhradného motorového vozidla len reparuje poškodenému stav, keď nemohol z titulu poisťovej udalosti svoje motorové vozidlo používať.

30. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových zistení a úvah súdu, súd dospel k záveru, že je právne dôvodné priznať žalobcovi uplatnené peňažné plnenie vo výške 884,40 eur a preto návrhu v časti istiny vyhovel.

31. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoje dlhy riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

32. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. (v znení účinnom od 1.2.2013) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

33. Podľa § 11 ods. 6 zák. č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do 3 mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti: a/ skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, b/ poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie, alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

34. Podľa § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinností poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

35. Podľa § 11 ods. 8 zák. č. 381/2001 Z. z. poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa ods. 6 je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (pozn. 15a - § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

36. Žalovaný v priebehu konania žiadal priznať žalobcovi úroky z omeškania s poukazom na rozhodnutie NS SR z 22.11.2018 sp. zn. 3Cdo/145/2017 a jeho závery, že povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vzniká až doručením právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody a žalovaný by sa do omeškania dostal s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradil v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z.

37. Žalovaný oznámil žalobcovi, že šetrenie poistnej udalosti ukončil dňa 9.5.2018 a podľa názoru súdu od nasledujúceho dňa začala žalovanému plynúť pätnásťdňová lehota na plnenie v zmysle § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z., ktorá uplynula dňa 24.5.2018. Ukončenie prešetrovania žalovaného, vykonané v lehote stanovenej v § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z., ho nezavahuje zodpovednosti za oneskorené plnenie, ktorého splatnosť je stanovená v § 11 ods. 7 citovaného zákona po uplynutí 15 dní od skončenia prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinností poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie. V danom prípade si žalobca ako právny nástupca poškodeného priamo uplatnil právo na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. proti poisťovni. Otázka splatnosti poistného plnenia je upravená v § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. Pokiaľ poisťovňa nespĺní svoj záväzok riadne a včas, t. j. neposkytne poistné plnenie v celom jeho rozsahu v lehote splatnosti určenej zákonom, dostáva sa do omeškania, čo znamená právo poškodeného (resp. jeho právneho nástupcu - žalobcu) popri poistnom plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 11 ods. 8 citovaného zákona upravuje výlučne následky nesplnenia povinnosti podľa odseku 6 citovaného zákona, t. j. sankcionuje neskoré prešetrenie a vybavenie poistnej udalosti, avšak nezavahuje poisťovňu povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Výklad, v rámci ktorého by nebolo možné zo strany poškodeného, resp. jeho právneho nástupcu, v prípade uplatnenia si skráteného poistného plnenia priznať v prebiehajúcim sporovom konaní úroky z omeškania, by nezodpovedal zmyslu a účelu zákonných ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. Zmyslom povinného zmluvného poistenia je zabezpečiť poškodenému nahradenie škody, a to v čo najkratšom čase. Nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť poistné plnenie prenášala na poškodeného. Podľa názoru súdu práve poisťovňa musí znášať následky nesprávneho posúdenia svojej povinnosti, vrátane povinnosti znášať stav, kedy sa v prípade kráteného (neúplného) poistného plnenia dostane do omeškania. Opačný výklad by chránil poisťovňu i v prípadoch, keď sa v súdnom konaní preukáže, že nedôvodne odmietla (celkom alebo sčasti) poskytnúť poškodenému poistné plnenie. Z vyššie uvedených dôvodov sa súd odklonil

od právneho názoru Najvyššieho súdu SR prezentovaného v rozsudku sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018. Nakoľko lehota na plnenie v zmysle § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. žalovanému uplynula, počiatok jeho omeškania so zaplatením žalovanej istiny nastal od 25.5.2018, od ktorého dátumu žalobcovi vznikol zákonný nárok na úroky z omeškania.

38. Keďže s postúpenou pohľadávkou prechádza aj príslušenstvo, priznal súd žalobcovi aj úrok z omeškania (§ 524 ods. 2, § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) v zmysle § 517 ods. 2 v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., a to odo dňa uplynutia 15 dní po skončení prešetrenia potrebného na zistenie povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie (§ 11 ods. 6, 7 zák. č. 381/2001 Z. z.), ktoré bolo poškodenému oznámené 9.5.2018 (žalobcom tvrdenú skutočnosť žalovaný nijako nepopiera). Žalovaný po skončení prešetrenia poistnej udalosti bol povinný do 15 dní poskytnúť poisťné plnenie, čo neučinil, preto od 25.5.2018 sa dostal do omeškania a od tohto obdobia prináleží žalobcovi nárok na úroky z omeškania vo výške stanovenej v súlade s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.

39. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s poukazom na plný úspech žalobcu vo veci tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

41. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).